

[Handelsministeren.]

år i FN's søfartsorganisation, IMCO, hvor man forbereder en international konference herom i 1977. Bl. a. har man foreløbig færdiggjort forslag til de minimumskrav, der skal stilles til ubefarne matroser. Disse krav ligger noget lavere end dem, jeg nu stiller forslag om.

Spørgsmålet om uddannelse af søfarende er ikke drøftet inden for EF, og der er intet, der tyder på, at det vil blive taget op i den nærmeste fremtid.

Spørgsmålet om, hvorvidt bestemmelserne i sønæringslovforslagets §§ 19, 20 og 25 er forenelige med princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for EF og med reglerne om det fællesnordiske arbejdsmarked, har været forelagt arbejdsministeriet, som er af den opfattelse, at dette er tilfældet.

Lovforslagene får ingen øjeblikkelige statsfinansielle eller statsadministrative konsekvenser, og jeg tillader mig at anbefale dem til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om elforsyning*.

Det foreliggende lovudkast tilsigter sammen med det af undervisningsministeren samtidig forelagte lovforslag om atomanlæg m. v. at tilvejebringe et lovgrundlag, hvorigennem man kan sikre det nødvendige samfundsmæssige indseende med udviklingen inden for elsektoren, således at landets elforsyning til stadighed kan indpasses i landets samlede energiforsyning på en hensigtsmæssig måde.

En række forhold nødvendiggør efter regeringens opfattelse, at man fra folketingets og regeringens side sikrer sig et videregående indseende med udviklingen inden for landets elforsyning, end det hidtil har været påkrævet.

I den kommende tid må der tages stilling til en række principielle og for samfundet vidtrækkende problemer inden for elsektoren, problemer af en sådan art, at ansvaret herfor rettelig kun kan bæres af de politiske instanser folketing og regering. Jeg skal kort omtale enkelte af disse centrale problemer.

Landets samlede energiforsyning, som igennem de seneste årtier har været en relativt ukompliceret affære, er nu blevet så

problemfyldt, at en overordnet politisk styring og hermed et politisk ansvar må anses for nødvendigt. Heraf følger også, at Danmark for sin totale energiforsyning nødvendigvis må deltage i et vidtgående internationalt samarbejde, hvor man for at opnå de tilsigtede fordele også må påtage sig forpligtelser, som kun vil kunne indfries, såfremt man fra politisk side kan øve en afgørende indflydelse på udviklingen. Denne konsekvens af udviklingen på energiforsyningsområdet har derfor aktualiseret sig ikke blot for Danmarks vedkommende, men også for andre vestlige lande, hvor de politiske instanser må sikre sig en afgørende indflydelse på udviklingen.

Dernæst vil jeg pege på, at uanset hvordan udviklingen former sig på elforbrugets område, bliver meget betydelige investeringer nødvendige i kraftværker og transmissions- og distributionsanlæg i kommende år. De beløb, der her er tale om, er af en sådan størrelsesorden, at de ressourcemæssigt og valutarisk må indpasses som et led i landets samlede politik på investeringernes og valutaforbrugets område.

Videre vil jeg nævne, at folketing og regering inden længe må tage stilling til, om landets elforsyning fremover skal baseres alene på konventionelle kraftværker, eller om Danmark som andre vestlige lande må basere en del af forsyningerne på elkraft fremstillet med kernebrændsel. Afgørelsen heraf kan efter regeringens opfattelse kun træffes af folketinget, bl. a. som følge af de vægtige sikkerheds- og miljømæssige problemer, der knytter sig til anvendelsen af kernekraft. Afgørelsen må træffes på grundlag af en samlet vurdering af disse hensyn sammen med de hensyn af forsyningsmæssig, valutarisk og pris- og omkostningsmæssig karakter, som også må være vægtige ved udformningen af landets samlede energipolitik. Undervisningsministerens lovforslag om atomanlæg m. v. og lovforslaget om elforsyning vil efter regeringens opfattelse udgøre det grundlag, på hvilket det vil være muligt for folketinget at foretage den samlede vurdering og afvejning af disse forhold. Beslutning om indførelse af kernekraft bør kun kunne ske ved folketingsbeslutning som forudsat i undervisningsministerens lovforslag.

Regeringen er klar over, at en række forudsætninger må opfyldes, før folketinget kan

[Handelsministeren.]

tage principiel stilling til kernekraftspørgsmålet.

For det første må regeringen lægge megen vægt på, at befolkningen er så alsidigt og grundigt informeret om disse problemer som muligt. Regeringen sætter her sin lid til den oplysningsvirksomhed, som er iværksat af det sidste efterår nedsatte særlige energioplysningsudvalg. Dette udvalg har fået nødvendige midler stillet til rådighed og har i øvrigt fået overdraget at formidle denne oplysningsvirksomhed uden nogen form for engageret politisk stillingtagen. Udvalget er nu kommet godt i gang med sin virksomhed, og regeringen hilser med tilfredshed den stadig voksende aktivitet, der udfoldes.

For det andet må folketinget have forelagt et meget omfattende og detaljeret materiale vedrørende samtlige aspekter i sagen, både de sikkerhedsmæssige, de miljømæssige og de forsyningspolitiske. Regeringen vil gøre sit yderste for at stille alle ønskede oplysninger til rådighed gennem et i saglig henseende så velfunderet materiale som muligt.

Et væsentligt spørgsmål knytter sig til den vækstrate i landets samlede energiforbrug og specielt i elforbruget, som de kommende års energipolitik må baseres på. Der foretages i handelsministeriet forskellige beregninger herover, og det er en selvfølge, at materiale herom vil blive stillet til rådighed for folketingets behandling af lovforslaget, samtidig med at det vil kunne indgå i den offentlige debat om landets energipolitik.

Regeringen er klar over, at folketinget kun vil kunne gøre sin stilling op efter omfattende undersøgelser og grundige overvejelser. Samtidig må det erkendes, at en afgørelse af spørgsmålet om udbygning af landets elforsyning også med kernekraft er en forudsætning for en mere langsigtet energipolitik, idet man vanskeligt eller umuligt kan formulere en sådan politik, før dette centrale problem er afklaret. Vor holdning til en acceptabel vækst i landets energiforbrug som helhed og til spørgsmålet om, hvilken politik der bør føres i henseende til dækningsgraden med de forskellige energiformer, kan ikke tilrettelægges på lang sigt, før der er klarhed over, om man for de kommende års elforsyning skal basere sig alene på kon-

ventionelle værker, eller om man vil indrette sig med en elforsyning delvis baseret på kernekraft. For de nærmest kommende årtier vil kernekraft formentlig være det eneste realistiske alternativ, ved hjælp af hvilket vi kan mindske vor olieafhængighed, og selv om vore olieforsyninger ikke i den helt aktuelle situation frembyder problemer, tegner udviklingen sig dog således, at vi i Danmark som i den øvrige verden må have de risici for øje, som — både forsyningsmæssigt og ikke mindst prismæssigt — ligger i en stærk afhængighed af mineralolie. Disse risici må vi realistisk regne med, uanset om det måtte lykkes i nogen grad at ændre vor stærke afhængighed af olie fra Det mellemsø Østen til fordel for andre forsyningskilder, herunder de nordiske. Internationale solidaritetshensyn må her også tages i betragtning.

På den baggrund, jeg her har skitseret, er det regeringens opfattelse, at man må skaffe sig et lovgrundlag, som sikrer samfundet nøje indseende med udviklingen i landets energiforbrug og energiforsyning. Regeringen deler den opfattelse, som kom til udtryk i det lovforslag om elforsyning, der blev fremsat her i tinget i november f. å., at et koncessionsprincip, hvorefter en udøvelse af elforsyningsvirksomhed over en vis størrelse kun kan ske efter bevilling af handelsministeren, vil være et egnet instrument. Med forudsætningen om, at der for elsektoren skal udarbejdes udførlige investerings- og finansieringsplaner for de kommende års udbygning, at iværksættelsen af anlægsarbejder kræver myndighedernes tilladelse, og at det offentlige i alle væsentlige forhold, herunder takstpolitikken, fører tilsyn med elsektoren, har man sikret sig mulighed for den nødvendige styring fra samfundets side udøvet gennem folketing og regering. Lovforslaget forudsætter et snævert samarbejde mellem elsektoren på den ene side og regering og folketingets energipolitiske udvalg på den anden side, således at de politiske instanser får mulighed for at følge og drøfte og i det i lovforslaget forudsatte omfang tage stilling til alle væsentlige forhold vedrørende udbygning af landets elforsyning.

Fra regeringens side ville man finde det lykkeligt, om det foreliggende lovforslag kunne finde bred tilslutning i det høje ting. Regeringen har i god overensstemmelse hermed fremsat et lovforslag, som på alle væ-

[Handelsministeren.]

sentlige punkter stemmer overens med det lovforslag, der blev fremsat af den tidligere regering. Dette forslag nåede som bekendt ikke til første behandling, men af den energipolitiske debat her i tinget i april 1974 og af de synspunkter, som fra flere sider er kommet til udtryk senere i denne sag, udleder regeringen, at det foreliggende lovforslag på rimelig måde afbalancerer den hensyntagen, som vil være naturlig over for elsektoren, der gennem en lang årrække på tilfredsstillende måde har varetaget landets elforsyning, og det videregående samfundsindsende gennem folketing og regering, som den energipolitiske situation, der nu foreligger, har nødvendiggjort.

Med disse bemærkninger forelægges lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Voigt) (FP):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om brandvæsen og redningskorps, herunder civilforsvaret, idet jeg henviser til forslagens tekst og de ledende bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov angående tilvejebringelse af befodringsmidler til brug for krigsmagten og ved beskyttelsen af civilbefolkningen mod følgerne af luftangreb [af Maisted m. fl.].

(Lovforslag nr. 60. Fremsat 20/2 75. Første behandling 12/3 75. Anden behandling 18/3 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 126 stemmer.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen

(Lovforslag nr. 82. Fremsat 26/2 75. Første behandling 12/3 75. Anden behandling 18/3 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 128 stemmer.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til finanslov for finansåret 1. april 1975-31. marts 1976.

(Lovforslag nr. 1. Fremsat 24/1 75. Første behandling 28/1 1975. Betænkning 26/2 75. Anden behandling 10/3 75. Tillægsbetænkning 10/3 75).

I tillægsbetænkningen var stillet 730 ændringsforslag (nr. 1-730).

Uden for tillægsbetænkningen var på blad nr. 227 stillet 95 ændringsforslag (nr. 731-825) af finansministeren.

Uden for tillægsbetænkningen var på blad nr. 240 stillet 2 ændringsforslag (nr. 826 og 827) af Christophersen, Jens Foged, Peter Holst, Karlshov Jensen, Grethe Philip, Hagen Hagensen, Honoré og Jes Schmidt.

Uden for tillægsbetænkningen var på blad nr. 241 stillet 2 ændringsforslag (nr. 828 og 829) af Svend Andersen (Rosk. a.) og Marsted.

Uden for tillægsbetænkningen var på blad nr. 251 stillet 1 ændringsforslag (nr. 830) af Svend Andersen (Rosk.a.), Marsted og Hagen Hagensen.

Uden for tillægsbetænkningen var på blad nr. 268 stillet 10 ændringsforslag (nr. 831-840) af finansministeren.